

vragen slechts blijven binnen het gebied, dat het blad dienen wil.

De beantwoording geschiedt door één der medewerkers of redactieleden individueel, zoodat de antwoorden niet mogen worden geacht steeds de meening der Redactie in haar geheel weer te geven.

Vraag

Inzake inkoop van aandelen

In de statuten van een familie-n.v. komt de volgende alinea voor:

„De vennootschap is bevoegd haar eigen aandelen, mits het volgestorte betreft, in te koopen tot een bedrag van niet meer dan de helft van het geplaatste maatschappelijk kapitaal. Tot zoodanigen inkoop is de directie slechts bevoegd krachtens besluit der algemeene vergadering van aandeelhouders.”

Van dit recht is door de n.v. gebruik gemaakt. Een gedeelte van de geplaatste en volgestorte aandelen is ingekocht en ten name der n.v. gesteld. Behalve deze stukken bezit de n.v. ook nog ongeplaatste aandelen. Deze laatste komen op de Balans voor onder het hoofd „Aandelen in Portefeuille”, de ingekochte onder het hoofd „Effecten”.

De n.v. oefent met deze ingekochte aandelen bij monde van haar directie stemrecht uit op de aandeelhoudersvergaderingen en toucheert dividend. Dit dividend is zodoende een winst-component in het eerstvolgende boekjaar.

Welke juridische, e.q. accountantiële bezwaren zijn tegen deze handelwijze in te brengen?

J. C. E. S.

Antwoord

Volgens art. 41a lid 2 Wetb. van Koophandel mag een naamloze vennootschap volgestorte aandelen in haar maatschappelijk kapitaal voor eigen rekening onder bezwarenden titel slechts verkrijgen tot het bedrag in de akte van oprichting bepaald. In casu bevatten de statuten de vereischte regeling, zoodat de inkoop rechtsgeldig is.

Welke gevolgen zijn verbonden aan de verkrijging door de N.V. van haar eigen aandelen? Kunnen de rechten aan het aandeelhouderschap verbonden, met name het stemrecht en het recht op dividend, ook door de N.V. zelf worden uitgeoefend?

O.i. moet deze vraag ontkennend worden beantwoord. Stemrecht en recht op dividend zijn rechten *tegenover* de N.V. Zij kunnen niet door de N.V. tegen zichzelf worden uitgeoefend, omdat de gerechtigde en de verplichte één en dezelfde zijn. Zolang de N.V. in het bezit harer eigen aandelen blijft, sluimeren derhalve de daaraan verbonden rechten. Zij mist het stemrecht, en het dividend, dat op de eigen aandelen wordt gedeclareerd, wordt niet uitgekeerd (en is derhalve niet belastbaar: verg. Mr. Smeets, *Dividend-belasting bij ingekochte eigen aandelen*, in *De Naamloze Vennootschap*, 1e Jaarg., bl.242).

In denzelfden zin als wij oordeelen o.a. Prof. van der Heyden, *Handboek voor de naamloze vennootschap naar Nederlandsch recht*, 2de dr. 1931, bl. 383 en Mr. de Kat, *Effectenbeheer*, 3de dr. 1931, bl. 45 verg. ook *Bijdenijk*, *De N.V. in het bezit van haar eigen aandelen*, proefschr. 1911.

CH. Z.

REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFT-LITERATUUR OP HET GEBIED VAN ACCOUNTANCY EN BEDRIJFSHuishoudkunde

Redactie: Mej. Dr. R. PHILIPS en Drs. G. L. GROENEVELD voor bedrijfseconomie en J. P. DE HAAN en J. C. SPANGENBERG voor accountancy

A. ACCOUNTANCY

III. LEER VAN DE INRICHTING

Efficiency bij het maken van formulieren

Z. — Schr. ontwerpt geleideformulieren voor de contracten en de contractenadministratie van een maatschappij die in huurkoop verkoopt. A III 3 *De Bedrijfseconoom Mei 1934*

Toepassing van machines in de administratie

Koster, J. — Schr. bespreekt in dit artikel de toepassing van machines in de verkoopstatistiek, voorts de toepassing van de adresseermachine en het gebruik van machines in bedrijven met ongeveer 30 facturen per dag. A III 3

De Bedrijfseconoom Mei 1934

Centralisatie van boekhoudingen en kassen van gemeentebedrijven

Venverlo, A. — Schr. geeft een overzicht van de organisatie van een centrale boekhouding en behandelt een aantal modellen van de volgende gecombineerde boeken: inkoopboek voor alle bedrijven, kas-giro-boek van ontvangsten en kas-giro-boek van uitgaven. Voorts geeft schr. een vergelijking van de kosten bij centralisatie en decentralisatie. A III 3

Financieel Overheidsbeheer 15 Juli, 1 en 15 Augustus 1934

IV. LEER VAN DE CONTROLE

De verhouding van den accountant ten opzichte van het beheer

Janssens, C. H. A. J. — Bovenstaand onderwerp wordt besproken, waarbij ook de tegenstelling tusschen de zg. „Rotterdamsche en Amsterdamsche school” ter sprake komt. A IV 2

Accountancy Mei/Juni 1934

De controle op de gemeentelijke takken van dienst

M. — Schr. geeft eenige richtlijnen voor de controle op de gemeentelijke takken van dienst. A IV 3

Financieel Overheidsbeheer 15 Juli 1934

Examination of a bank

Nieden, L. zur — Betreft een zelfstandig balansonderzoek bij een bank. Aan de resultatenrekening wordt zoo goed als geen aandacht besteed. A IV 3

The Journal of Accountancy Juli 1934

B. BEDRIJFSHuishoudkunde

a. ALGEMEENE BEDRIJFSHuishoudkunde

III. WAARNEMINGSMIDDELEN

La statistique et les affaires

Gascuel, J. — Bespreekt in het bijzonder de principes der grafische methoden en de verschillende grafische voorstellingen. B a III 2

L'Organisation Mei 1934

IV. LEER VAN DEN KOSTPRIJS EN DE PRIJSVORMING

Systems of costing

Glynnne Williams, R. — In een serie artikelen worden de verschillende methoden van kostprijsberekening behandeld. B a IV 2 b

The Accountant's Journal Mei, Juni en Juli 1934

Volledige kostprijsstatistiek van electriciteitsbedrijven en haar invloed op de tarieven

Lulofs, dr. W. — Schr. betreurt, dat in de kostprijsstatistieken van electriciteitsbedrijven zoo weinig aandacht wordt geschonken aan de onderscheiding van productiekosten en distributiekosten. Vooral de analyse der distributiekosten (o.m. in een jaarlijksch vast bedrag per installatie onafhankelijk van de kosten der stroomlevering) is belangrijk, omdat zij aanleiding gaf tot de constructie van het vastrechttaarif hier te lande.

Schr. komt in dit artikel nog eens uitvoerig terug op het wezen van

het vastrechtstarief, mede omdat een publicatie van Lohr aanleiding zou kunnen geven tot misverstand. Schr. geeft tevens een beschrijving van de volledige kostprijsstatistiek, zooals deze indertijd bij de gemeentelijke elektriciteitswerken te Amsterdam is ingevoerd, als basis van de thans geldende tarieven.

B a IV 9

Electrotechniek 25 April 1934

V. LEER VAN DE FINANCIERING

De vraag naar korte kredieten en de rentestand

Tinbergen, Prof. dr. J. — De uitkomsten van een uitvoerig onderzoek versterken de meening, dat de directe invloed van den rentestand op de conjunctuurbeweging van het bedrijfsleven gering is. De eenige reagiebele kredietcategorie, de wisselportefeuille, maakt een zoo gering deel uit van de totale kredietverlening aan het bedrijfsleven, dat een verhooging van den rentestand met 1 % voor de totale door de depositobanken verleende kredieten een inkrimping met slechts enkele procenten beteekent. Een reguleering van de conjunctuur alleen door disconto-politiek schijnt dus onvoldoende te zullen zijn, onder voorbehoud voor de effectiviteit van mogelijke dynamische invloeden.

B a V 1

De Nederl. Conjunctuur Aug. 1934

VI. LEER VAN DE ORGANISATIE

Normalisatie

Korevaar, ir. dr. A. — Elke standaardvorm kan slechts gedurende een zekeren tijd geldigheid bezitten; hij wordt door nieuwe mogelijkheden, eischen en omstandigheden gewijzigd of door nieuwe vervangen. Verschillende definities van normalisatie worden becommenteerd: elke gelijkheid of eenheid is nog geen resultaat van normalisatie; normalisatie is een onderdeel der zuiver technische efficiëntie. Ten slotte behandelt schrijver een speciaal geval, t.w. de normalisatie der papierformaten in Nederland.

B a VI 4

Polytechnisch Weekblad 29 Mrt., 5 en 12 April 1934

De vraag naar korte kredieten en de rentestand

Tinbergen, Prof. dr. J. — De uitkomsten van een uitvoerig onderzoek versterken de meening, dat de directe invloed van den rentestand op de conjunctuurbeweging van het bedrijfsleven gering is. De eenige reagiebele kredietcategorie, die de wisselportefeuille, maakt een zoo gering deel uit van de totale kredietverlening aan het bedrijfsleven, dat een verhooging van den rentestand met 1% voor de totale door de depositobanken verleende kredieten een inkrimping met slechts enkele procenten beteekent. Een reguleering van de conjunctuur alleen door disconto-politiek schijnt dus onvoldoende te zullen zijn, onder voorbehoud voor de effectiviteit van mogelijke dynamische invloeden.

B a VI 12

De Nederl. Conjunctuur Aug. 1934

De duur van eenige productieprocessen

Bij de verklaring der conjunctuurgolven wordt betoekenis gehecht aan den duur van verschillende productieprocessen. Uit de bij dit onderzoek aangevoerde cijfers wordt een korte productieduur geconstateerd voor een aantal bedrijven (vooral metaalbedrijven) en een eenigszins langere duur voor woning- en scheepsbouw. Deze duur bezit een zekere afhankelijkheid van de conjunctuur, waardoor in depressie soms tweemaal zoo lange perioden worden gevonden. Deze verlenging vervalt misschien, als men de vertraging voor de afzonderlijke bestellingen zou kunnen vaststellen.

B a VI 12

De Nederl. Conjunctuur Aug. 1934

Le budget des ventes

Penglaou, Ch. — Als eerste stadium voor de budgeteering der verkoopsafdeeling wordt de conjunctuuranalyse behandeld en o.a. de methoden van Harvard en Irving Fisher beschreven.

B a VI 12

L'Organisation Mei 1934

Une grande enquête sur le respect des délais

Redactie, — Bespreekt dat gedeelte der enquête (door de U.I.M. gehouden), hetwelk de strijd tegen de onnauwkeurigheid van derden en in het bijzonder een meer oordeelkundige samenwerking tusschen leverancier en client bepleit.

B a VI 13

L'Organisation Mei 1934

Le budget des ventes

Penglaou, Ch. — Als eerste stadium voor de budgeteering der verkoopsafdeeling wordt de conjunctuuranalyse behandeld en o.a. de methoden van Harvard en Irving Fisher beschreven.

B a VI 18

L'Organisation Mei 1934

Où en est la normalisation

Ponthière, M. — De stand der normalisatie in Frankrijk wordt behandeld. In middel- en kleine bedrijven schijnt de propaganda voor normalisatie nog zeer weinig effect te hebben opgeleverd.

B a VI 18

L'Organisation Mei 1934

La production orientée

Vincent, A. — Een pleidooi voor een vrijwillige samenwerking van alle ondernemingen door middel van uitwisseling van gegevens en algemeene toepassing der budgetmethode. Het doel is met behoud der economische vrijheid voortaan crises zooveel mogelijk te voorkomen.

B a VI 18

L'Organisation Juni 1934

Afstemming van het werktempo aan den loopenden band

Le Gué en Apeldoorn, — Behandelt de ontwikkeling, toepassing en voordeelen van „Fliebsarbeit” en meer uitvoerig de studie hoe tot een juiste wijze van „afstemming” te geraken.

B a VI 19

Administratieve Arbeid Juni 1934

La distribution du travail à l'atelier

Billard, Ch. — In de organisatie moet onderscheiden worden de voorbereiding, de uitvoering en de controle. In deze artikelen wordt de voorbereiding en verdeeling van het werk, alsmede de taak van de planningborden beschreven.

B a VI 19

L'Organisation Mei/Juni 1934

De Gantt kaart

Wallace Clark, — Beschrijving van de „Load” kaart (welke de bedrijfsleiding op de hoogte houdt van de te verwachten belasting van het bedrijf) en van de „Progress” kaart (welke laat zien, welke voortgang er gemaakt is met de uitvoering van het program).

B a VI 19

Administratieve Arbeid Mei en Juli 1934

La prévention du feu

Gilles, M. — Bespreekt verschillende constructiewijzen.

B a VI 19

L'Organisation Juni 1934

La vente par correspondance

Rosenthal, A. — In dit slotartikel wordt de taak van de statistiekafdeeling beschreven.

B a VI 21

L'Organisation Mei 1934

VII. LEER VAN DE ARBEIDSVOORWAARDEN

Pauzes en werkonderbrekingen in de ponskaartenafdeeling

Mallée, K. F. — Beschrijft en vergelijkt de hierover in Duitschland genomen proeven.

B a VII 5

Administratieve Arbeid Juni 1934

b. BIJZONDERE BEDRIJVEN

IV. LANDBOUW- EN CULTUURBEDRIJVEN

De theefabricage en de inrichting van theefabrieken

Giesberger, ir. Ch. — Korte beschrijving der theecultuur en van de wijze van oogsten van het blad gevolgd door nauwkeurige uiteenzetting omtrent de fabricage die daarna plaats heeft.

B b IV 6

Polytechnisch Weekblad 10 en 17 Mei 1934

V. INDUSTRIE

De duur van eenige productieprocessen

Bij de verklaring der conjunctuurgolven wordt betoekenis gehecht aan den duur van verschillende productieprocessen. Uit de bij dit onderzoek aangevoerde cijfers wordt een korte productieduur geconstateerd voor een aantal bedrijven (vooral metaalbedrijven) en een eenigszins langere duur voor woning- en scheepsbouw. Deze duur bezit een zekere afhankelijkheid van de conjunctuur, waardoor in depressie soms tweemaal zoo lange perioden worden gevonden. Deze verlenging vervalt misschien, als men de vertraging voor de afzonderlijke bestellingen zou kunnen vaststellen.

B b V 1

De Nederl. Conjunctuur Aug. 1934

Volledige kostprijsstatistiek van elektriciteitsbedrijven en haar invloed op de tarieven

Lulofs, dr. W. — Schr. betreurt, dat in de kostprijsstatistieken van elektriciteitsbedrijven zoo weinig aandacht wordt geschonken aan de onderscheiding van productiekosten en distributiekosten. Vooral de analyse der distributiekosten (o.m. in een jaarlijksch vast bedrag per installatie onafhankelijk van de kosten der stroomlevering) is belangrijk, omdat zij aanleiding gaf tot de constructie van het vastrechtstarief.

Schr. komt in dit artikel nog eens uitvoerig terug op hte wezen van het vastrechtstarief, mede omdat een publicatie van Lohr aanleiding zou kunnen geven tot misverstand. Schr. geeft tevens een beschrijving van de volledige kostprijsstatistiek, zooals deze indertijd bij de gemeentelijke elektriciteitswerken te Amsterdam is ingevoerd, als basis van de thans geldende tarieven.

B b V 19

Electrotechniek 25 April 1934

VII. TRANSPORT EN ANDERE DIENSTVERLEENING

De levensduur van spoorwagematerieel

Ten vervolge van de vorige mededeeling volgt thans een onderverdeling van het materiaal naar locomotieven, personenrijtuigen, bagage- en goederenwagens.

B b VII 2

De Nederl. Conjunctuur Aug. 1934.

BOEKENREPERTORIUM

A. ACCOUNTANCY

III. LEER VAN DE INRICHTING

Biedermann, H. und E. Schech. Vereinsbuchhaltung. Leichtfaszliche Anleitung für Vereinkassierer und Vereinrevisoren. Zürich, 1934.
Lyans, C. K. and N. A. Brisco. Retail accounting. New York, 1934.

B. BEDRIJFSHuishoudkunde

a. ALGEMEENE BEDRIJFSHuishoudkunde

I. ALGEMEEN

Nicklisch, H. Aufwärts! Volk, Wirtschaft, Erziehung. Königsberg i. Pr., 1934.
Oswald, H. Betriebswirtschaftliche Aphorismen. Basel, 1934.

III. WAARNEMINGSMIDDELEN

Rothe, Hans Werner. Bilanzkritische Studien auf dem Gebiete der Stahlbaufabriken, insbesondere als Beitrag zum Problem des Betriebsvergleichs. Neustadt a. d. H., 1934.

IV. LEER VAN DEN KOSTPRIJS EN DE PRIJSVORMING

Wellisch, Heinrich. Zinsen als Kosten in der Industrie. Wien, 1934.
Willcox, R. S. Cost accounting. Chicago, 1934.

V. LEER VAN DE FINANCIERING

Berg, Karl. Wegweiser für die Prüfung der Gründung, Finanzierung und Sanierung. Berlin, 1934.
Gottschalk, Helmut. Die Lehren aus den Aktienskandalen der Nachkriegszeit. Frankfurt a. M., 1934.
Graham, Benjamin, and D. Le Fevre Dodd. Security analysis. New York, 1934.

Bredendreuer, H. und Heinz B. Strub. Das neue Bilanzrecht der gewerblichen und ländlichen Kreditgenossenschaften. Berlin, 1934.

VI. LEER VAN DE ORGANISATIE

Berg, Karl. Wegweiser für die Prüfung der Gründung, Finanzierung und Sanierung. Berlin, 1934.
Breyer, R. F. The marketing institution. New York, 1934.
Carret, J. Le marché du blé. Sa réglementation en France. Paris, 1934.
Casson, H. N. Get your share. London, 1934.
Crum, William Leonard. The effect of size on corporate earnings and condition. Boston, Mass., 1934.
Dalian, J. Carnet de l'entrepreneur. Paris, 1934.
Dean, W. R. and H. Jolly. Perspective and commercial drawing. Melbourne, 1934.
Dennett, H. The customer's point of view. London, 1934.
Faul, O. R. Einführung in Reklame und Verkauf. Bonn a. Rh., 1934.
Firth, Gustav, und Emil Gobbers. Erfolgreiche Betriebswirtschaft. Betriebsführer und Gefolgschaft im Arbeitsprozess. Berlin, 1934.
Henkel, Fritz. Ein deutscher Unternehmer. Düsseldorf, 1934.
Hennig, Karl Wilhelm. Einführung in die betriebswirtschaftliche Organisationslehre. Berlin, 1934.
Lisowsky, Arthur. Unternehmung und Werbung. Ein Beitrag zur Grundlegung einer wirtschaftlichen Werbelehre. St. Gallen, 1934.
Maretsky, Oskar. Wirtschaftsbetriebe der Gemeinden unter besonderer Berücksichtigung der Betriebe der Stadt Berlin, Berlin, 1934.
Maughan, C. Commodity market terms. A discussion of words and phrases used in the conduct of international trade and the methods of dealing in products. London, 1934.
Neelsen, John. Der Aufbau der Organisation und der Fertigung als Voraussetzung der dauernden Wirtschaftlichkeit eines industriellen Unternehmens. Dortmund, 1934.
Rachinkel, L. Manuel de vente. Paris, 1934.
Rauber, Robert. Werbepsychologische Untersuchung des Markenartikelnamens. Zürich, 1934.
Schneider, Adolf. Der Markenartikel und die Bindung seines Preises als gesichtlich gewordener Ausdruck für die Notwendigkeit ständischer Wirtschaftsbindung überhaupt. Jena, 1934.

Schönwandt, J. Der Jahresabschluss der gemeineigenen Versorgungsbetriebe. Berlin, 1934.

Taylor, F. W. The economics of advertising. London, 1934.

b. BIJZONDERE BEDRIJVEN

II. BOSCHEXPLOITATIE EN HOUTAANKAP

Hasslacher, Herbert. Kosten- und Preisgestaltung in der forstwirtschaftlichen Produktion. Berlin, 1934.

IV. LANDBOUW- EN CULTUURBEDRIJVEN

Fippin, Elmer. First principles of cooperation in buying and selling in agriculture. Richmond, Virginia, 1934.

Carret, J. Le marché du blé. Sa réglementation en France. Paris, 1934.

V. INDUSTRIE

Geck, Hans. Die Betriebsgrößenfrage in der Entwicklung der märkischen Kleiseisenindustrie unter besonderer Berücksichtigung der kleineren Betriebe. Altroggenrahmede i. W., 1934.

Ilse, Hermann. Die Standortfragen der deutschen Möbelindustrie. Uslar i. Hann., 1934.

Neelsen, John. Der Aufbau der Organisation und der Fertigung als Voraussetzung der dauernden Wirtschaftlichkeit eines industriellen Unternehmens. Dortmund, 1934.

Oppenheimer, Josef. Organisation und Konzentration in der tschechoslowakischen Brauindustrie. Prag, 1934.

Rothe, Hans Werner. Bilanzkritische Studien auf dem Gebiete der Stahlbaufabriken, insbesondere als Beitrag zum Problem des Betriebsvergleichs. Neustadt a. d. H., 1934.

Schmalz, Heinz. Die Industrialisierung Ostpreussens als Schicksalsfrage für den gesamtdeutschen und osteuropäischen Raum. Berlin, 1934.

Schmidt, Karl. Rentabilitäts-faktoren der Blechemballagen-industrie. Bühl-Baden, 1934.

Schwenger, Rudolf. Die betriebliche Sozialpolitik in der westdeutschen Groszeisenindustrie. München, 1934.

Stange, Willy. Die Margarine-industrie in Deutschland, der Kampf um die neue deutsche Fettwirtschaft. Jena, 1934.

Tisch, Cläre. Organisationsformen der deutschen Mittelindustrie. Frankfurt a. M., 1934.

VI. HANDEL

Greifzu, Julius. Handbuch des deutschen Kaufmanns. Hamburg, 1934.
Gabler, Werner K. Probleme der Amerikanischen Warenhäuser. Zürich, 1934.

Gault, E. H. Seasonals in department store merchandising. Michigan, 1934.

How to buy retail business. Advice to the would-be purchaser by a leading London business transfer agent. London, 1934.

Maughan, C. Commodity market terms. A discussion of words and phrases used in the conduct of international trade and the methods of dealing in products. London, 1934.

Pleiter, H. W. Het grootbedrijf in het moderne distributie systeem. Amsterdam, 1934.

Sandberg, Lars J. Truck selling. Simultaneous selling and delivery in wholesale fooddistribution. Boston, Mass., 1934.

NEDERLANDSCH INSTITUUT VAN ACCOUNTANTS

In de op 6 October j.l. gehouden Buitengewone Algemeene Vergadering zijn tot lid van het Nederlandsch Instituut van Accountants benoemd de heeren *J. C. J. Isbrücker*, Amsterdam, *H. Reinoud*, Den Haag, *G. W. Ringeling*, Scheveningen, *L. M. Susan*, Den Haag en *G. M. Uurbanus*, Koog a. d. Zaan, die het diploma van het Federatief Examen van het Nederlandsch Instituut van Accountants en de Nederlandsche Organisatie van Accountants hebben behaald.

NEDERLANDSCHE HANDELS-HOOGESCHOOL

Als opvolger van wijlen Prof. *Ribbens* is benoemd tot gewoon hoogleeraar in het burgerlijk recht en de hoofdbeginselen der burgerlijke rechtsvordering, het handels- en faillissementsrecht, alsmede het internationaal privaatrecht: Mr. *M. H. Bregstein*, advocaat te Amsterdam, sedert 1928 rechter-plaasvervanger in de rechtbank, aldaar.